

Warszawa, 11 lutego 2022 r.

Komitet Sterujący Instytutu Rynku Finansowego, pełniąc funkcję jednostki nadzorczej Administratora wskaźnika referencyjnego stopy procentowej - Wskaźnik Kosztu Finansowania, zgodnie z art. 5 pkt. 3 lit. a) Rozporządzenia BMR oraz na podstawie pkt. 5 i 27 Zasad funkcjonowania Komitetu Sterującego IRF, co roku dokonuje przeglądu definicji wskaźników referencyjnych opracowywanych przez Administratora i metody ich opracowywania.

Roczny przegląd Metody WKF przeprowadzony w październiku 2021 r. został omówiony i zaakceptowany przez Komitet Sterujący IRF podczas posiedzenia KS w dniu 27 stycznia 2022 r.

Poniżej przedstawiona została Informacja z rocznego przeglądu Metody WKF.

Informacja z rocznego przeglądu Metody WKF

Zgodnie z Kluczowymi Elementami Metody Wskaźnika Kosztu Finansowania, Instytut Rynku Finansowego jako administrator wskaźnika referencyjnego stopy procentowej, przedstawia streszczenie raportu dotyczącego przeglądu Metody WKF.

Roczny przegląd metody opracowywania WKF i przestrzegania Rozporządzenia BMR¹ przez Administratora dokonany został na mocy Rozporządzenia BMR oraz zapisów pkt. 2 „Polityki i procedury przeglądu, zmian lub zaprzestania opracowywania wskaźnika oraz prowadzenia konsultacji”.

IRF otrzymał zgodę Organu Nadzoru na pełnienie funkcji administratora wskaźnika referencyjnego stopy procentowej 3 listopada 2020 roku. Opisany w procedurach przegląd Metody WKF powinien mieć zatem miejsce przed upływem 12 miesięcy od tego dnia.

Uwzględniając powyższe, wewnętrzny przegląd Metody WKF przeprowadzony został przyjmując dzień 30.09.2021 jako datę obserwacji stanowiącą koniec analitycznego okna czasowego.

Informacja z rocznego przeglądu Metody WKF obejmuje:

- (1) Zakres przeglądu Metody WKF wraz z wnioskami
- (2) Rekomendacje z przeglądu Metody WKF
- (3) Podsumowanie przeglądu Metody WKF

(1) Zakres przeglądu Metody WKF

Zgodnie z pkt. 50 Metody Wskaźnika Kosztu Finansowania, przegląd metody obejmował następujące elementy: (a) Adekwatność Metody względem realiów gospodarczych, które opisuje WKF; (b) Parametryzację Metody względem Danych Wejściowych; (c) Alternatywne źródła danych; (d) Rozmiar i płynność rynku opisywanego przez WKF; (e) Adekwatność procesu opracowywania WKF; (f) Reprezentatywność Panelu i WKF; (g) Odporność WKF na manipulacje.

Zakres poszczególnych elementów wraz z podstawowymi wnioskami przedstawia poniższa tabela:

Elementy przeglądu metody	Zakres	Konkluzje
(a) Adekwatność Metody względem	Na podstawie analizy makroekonomicznej:	Uwzględnienie w Metodzie WKF depozytów przyjmowanych od klientów

¹ Rozporządzenie Parlamentu Europejskiego i Rady (UE) 2016/1011 z dnia 8 czerwca 2016 r. w sprawie indeksów stosowanych jako wskaźniki referencyjne w instrumentach finansowych i umowach finansowych lub do pomiaru wyników funduszy inwestycyjnych i zmieniające dyrektywy 2008/48/WE i 2014/17/UE oraz rozporządzenie (UE) nr 596/2014

realiów gospodarczych, które opisuje WKF	• Analiza adekwatności definicji WKF • Analiza stabilności publikowanego wskaźnika WKF	niefinansowych wypełnia wymóg reprezentowania realiów gospodarczych opisanych przez wskaźnik WKF. Nieuwzględnianie innych źródeł finansowania (np. depozytów bieżących) jest uzasadnione przyjętą Metodą WKF, zgodnie z którą WKF jest określany dla 4 terminów i zgodnie z którą w procesie obliczania wskaźnika WKF uwzględniane są wyłącznie depozyty o terminie zapadalności pomiędzy 18 a 370 dni. Nie stwierdzono procesów wskazujących na zmniejszanie się rynku depozytów terminowych, jak również migracji aktywności banków do innych obszarów pozyskania płynności. Adaptacja wariacji indeksu do aktualnego otoczenia rynkowego dowodzi odpowiedniości metody w generowaniu wskaźnika reprezentującego bieżące realia gospodarcze.
(b) Parametryzacja Metody względem Danych Wejściowych	Wpływ zmiany parametryzacji na poziom i zmienność Wskaźnika, w tym: • Stress testing na parametrach Metody WKF • Wpływ każdego parametru Metody WKF na poziom odznaczeń	Analiza stress testów na parametrach metody wskazuje na właściwy dobór parametrów metody. Analiza odznaczeń Danych Wejściowych mających na celu weryfikację jakości przekazanych danych wskazała na wysoki poziom wolumenowy odznaczeń z tytułu Parametrów weryfikacji jakościowej Danych Wejściowych (Załącznik 1A Metody WKF) przy jednocześnie niskim udziale sztuk. W przypadku Parametrów Metody (Załącznik 1B Metody WKF) relacja jest odwrotna – wysoka liczba transakcji jest odznaczana redukując w umiarkowany sposób całkowity wolumen transakcji służących do obliczenia WKF. Taką a nie inną reakcją wolumenu na aplikacje kryteriów jakościowych i parametrów Metody WKF można wiązać z radykalną zmianą środowiska stóp procentowych po wybuchu pandemii COVID -19 w marcu 2020 r. Przy silnym zbliżeniu się krzywej dochodowości w PLN do zera odnotowano dwa zjawiska: 1. Częste występowanie depozytów o oprocentowaniu zerowym. Zjawisko to dotyczyło również

		depozytów terminowych odnawianych automatycznie. 2. Zmniejszenie dyspersji cen, zwłaszcza w zakresie nisko oprocentowanych depozytów, z powodu bliskości naturalnej bariery równej 0% i praktycznej niemożności aplikowania ujemnego oprocentowania dla klientów detalicznych dominujących w zbiorze transakcyjnym. Tym samym udział odznaczeń z tytułu odcięcia kwartylowego uległ ograniczeniu. Dominujący udział odznaczeń z tytułu Parametrów weryfikacji jakościowej Danych Wejściowych (Załącznik 1A Metody WKF) przez kryterium stopy procentowej stanowi przyczynek do wdrożenia korekt redakcyjnych Metody, opisanych w Rekomendacjach..
(c) Alternatywne źródła danych	Analiza alternatywnych źródeł danych, obejmujących inne niż depozyty terminowe źródła finansowania banków spółdzielczych, w tym: • depozyty bieżące • pożyczki od innych banków spółdzielczych	Analiza depozytów bieżących nie wnosi obecnie informacji stanowiących istotę WKF. Depozyty te nie zawierają informacji cenowej wymaganej przez Metodę WKF. Zazwyczaj nie są one oprocentowane (a co więcej ich obciążenie prowizją od salda oznacza realne ujemną stopę procentową środków). Oznacza to, że cena depozytów bieżących nie jest wrażliwa na bieżącą sytuację płynnościową banków i środowisko stóp procentowych. Tym samym ich analiza w obecnym otoczeniu ekonomicznym jest bezcelowa, a rozważanie o włączeniu tych depozytów do Metody WKF – bezprzedmiotowe. Ze względu na specyficzny charakter i rzadkość występowania, Administrator nie widzi na dzień dzisiejszy wartości dodanej we włączaniu pożyczek od innych banków spółdzielczych do zasobu transakcyjnego służącego do wyliczenia WKF. Pożyczki te występują incydentalnie a ich cena oraz wolumen odbiegają od zwykłych depozytów przyjmowanych od klientów.
(d) Rozmiar i płynność rynku	Analiza szeregów czasowych nominałów i sztuk w	Analiza indukcyjna i dedukcyjna wskazuje na odpowiedni stopień odwzorowania obrotów na rynku

opisywanego przez WKF	poszczególnych terminach.	depozytowym w populacji Banków Panelistów przez WKF. Analiza wskazuje również na odpowiedni poziom wolumenu niewrażliwego na egzogeniczne warunki rynkowe. Pomimo niesprzyjającego podaży depozytów terminowych środowiska zerowych stóp procentowych, WKF wykazywał niemalejący poziom dziennych obrotów.
(e) Adekwatność procesu opracowywania WKF	Jakość Danych Wejściowych i przebieg dziennego procesu wskaźnika WKF na podstawie weryfikacji MD5, historii frekwencji na panelu oraz historii trybów przetwarzania Danych Wejściowych w przypadku niepełnej frekwencji Banków Panelistów.	Bardzo niska liczba zdarzeń związanych z dziennym procesem generowania wskaźnika (takich jak: przekroczenie 50% odznaczeń z tytułu parametrów weryfikacji jakościowej Danych Wejściowych, przesłanie pustego pliku, brak depozytów w dniu transakcyjnym, brak pliku) świadczy o wysokiej jakości procesu – również po stronie Banków Panelistów.
(f) Reprezentatywność Panelu i WKF	• Test reprezentatywności Panelu WKF • Test reprezentatywności Wskaźnika WKF	Panel WKF stanowi odpowiednią reprezentację podmiotów w populacji generalnej, na bazie wybranego wskaźnika ekonomicznego – kluczowego dla realiów ekonomicznych, które opisuje WKF. O ile Panel WKF wykazuje nadreprezentację banków o stosunkowo wysokiej relacji depozytów do aktywów z gmin miejskich i miejsko-wiejskich oraz niewystarczającą reprezentację banków o stosunkowo niskiej relacji depozytów do aktywów z gmin wiejskich, to różnice w reprezentacji można uznać za niewielkie. Stopa procentowa ujawniona w szeregu czasowym WKF stanowi odpowiednią reprezentację realiów gospodarczych, mimo niskiego poziomu udziału Panelu WKF w sumie bilansowej sektora banków spółdzielczych, które stanowią docelową podstawę do wyliczenia wskaźnika WKF.
(g) Odporność WKF na manipulacje	Wpływ poszczególnych Banków Panelistów na poziom i zmienność Wskaźnika WKF z wykorzystaniem analizy impaktowej	Wyniki analizy wpływu poszczególnych Banków Panelistów na poziom i zmienność wskaźnika WKF wskazują na odporność wskaźnika WKF na manipulację.

	(wpływ średni i maksymalny)	

(2) Rekomendacje

Metoda WKF w kształcie przyjętym po zakończeniu procesu otrzymania zezwolenia na administrowanie wskaźnikiem stopy procentowej jest odpowiednia i nie wymaga zmiany.

Niemniej, aby zapewnić wyższy poziom uniwersalności wszystkich kryteriów Metody WKF w środowisku zarówno bardzo niskich jak i bardzo wysokich stóp procentowych, należy uwzględnić dwie korekty redakcyjne, które:

- (i) nie stanowią istotnej zmiany Metody WKF;
- (ii) nie mają materialnego wpływu na przeszłe i bieżące poziomy Wskaźnika WKF;
- (iii) eliminują ryzyko błędnego wyeliminowania transakcji w procesie filtracji a tym samym zabezpieczają przyszłe publikacje wskaźnika WKF przed niesłusznym uszczupleniem zasobów Danych Wejściowych.

Korekta 1	przesunięcie kryterium stopa procentowa = 0,00 z zał. 1A do zał. 1B Metody WKF	Przesunięcie części kryterium odznaczenia pomiędzy kategoriami odznaczeń nie wpływa na sam fakt uwzględnienia danej transakcji w procesie obliczania WKF. Korekta wpływa wyłącznie na ocenę jakościową nadesłanych Danych Wejściowych, co może skutkować uruchomieniem procesu substytucji. Korekta będzie wpływała na ograniczenie Trybu 1, co jest zgodne z intencją procesu odznaczania i będzie sprzyjała wolumenom oraz aktualności wykorzystanych Danych Wejściowych.
Korekta 2	modyfikacja kryterium stopa procentowa $\geq 6,00$ w zał. 1A Metody WKF na kryterium stopa procentowa $\geq \max(4 * REF, 6)$ % p.a. Warunkiem odznaczenia jest stopa procentowa powyżej 6%, o ile stopa referencyjna NBP znajduje się poniżej 1,5%. Jeśli stopa referencyjna NBP wynosi powyżej 1,5%, to górnym ograniczeniem dla odznaczenia stopy procentowej depozytu jest czterokrotność stopy referencyjnej NBP.	Korekta nie ma żadnego wpływu na przeszłe i bieżące poziomy publikowanego wskaźnika WKF. Wynika to z faktu, iż w okresie przygotowania wniosku licencyjnego oraz w okresie po uzyskaniu licencji (do dnia 31.10.2021 r.), nie odnotowano poziomu stopy referencyjnej NBP powyżej 1,5%.

Wdrożenie korekt w dokumentacji Metody WKF nastąpi w stosownym momencie i z zachowaniem wymogów regulacyjnych, tak aby nie zaburzyło to działalności operacyjnej Administratora.

(3) Podsumowanie przeglądu Metody WKF

Przegląd Metody WKF miał na celu ekonomiczną weryfikację rynku i realiów gospodarczych, których pomiar jest celem wskaźnika WKF.

Ww. przegląd miał charakter okresowy wynikający z zapisów Rozporządzenia BMR oraz wewnętrznych zasad funkcjonowania Administratora (pkt. 2 „Polityki i procedury przeglądu, zmian lub zaprzestania opracowywania wskaźnika oraz prowadzenia konsultacji”).

Przeprowadzony przegląd Metody WKF nie wynikał z faktu stwierdzonej zmiany strukturalnej na rynkach, które są opisywane przez wskaźnik WKF ani z utrzymywania się sytuacji, w której opracowywanie wskaźnika odbywa się w oparciu o wariant Metody WKF przewidziany dla sytuacji nietypowych lub nadzwyczajnych.

Szczególna uwaga została zwrócona na potencjalne czynniki implikujące konieczności zmiany Metody WKF, tj.:

- zmniejszenie się obrotów na rynku;
- wykreowanie nowych instrumentów nie objętych przez Metodę WKF;
- niewielka liczba transakcji;
- niewielka liczba Banków Panelistów dostarczających Dane Wejściowe;
- zakres podmiotów, od których pozyskiwane są dane;
- rodzaje transakcji, których dane są wykorzystywane do opracowywania wskaźnika;
- możliwości przyjmowania przez wskaźnik referencyjny wartości ujemnych.

Po przeprowadzeniu przeglądu Metody WKF należy stwierdzić, że żadna z przesłanek istotnej zmiany nie miała miejsca. Tym samym wyniki przeglądu Metody WKF nie prowadzą do istotnej zmiany Metody WKF. Rekomendacja korekt Metody WKF w żadnym stopniu nie ma znaczenia dla wysokości wskaźnika WKF, a jedynie porządkuje poszczególne parametry Metody WKF ze względu na ich charakter ekonomiczny i eliminuje ryzyko błędnej interpretacji.